

[J. P. Larsen.]

mindst fordi alle militære Foranstaltninger, af hvad Navn nævnes kan, saare hurtigt forringes, forældes og ødelægges.

Der blev i Gaar her i Tinget ved Behandlingen af Retsstatspartiets Forslag om Folkeafstemning fra flere Sider talt om Frontforandring og Svingninger, og det blev hævdet, at vort Partis Holdning i Forsvarsspørgsmaalet nu var en anden end tidligere, samt at vi ønskede at skjule dette — ligesom vi ikke optraadte ærligt over for vore Vælgere.

De ærede Medlemmer, der har Lyst til at muntre sig med at variere dette Emne og jonglere med mere eller mindre aandfulde Bemærkninger derom, kan for min Skyld godt fortsætte — os skader det ikke. Alene disse Forslags Fremkomst er jo et afgjort Bevis for, hvilken brølede Usandhed det er, naar man beskylder os for at stikke noget under Stolen. Vort Haab til en kommende Tilstand i Verden, hvor Freden er fremherskende og dermed Rum for Afrustningstanken atter er til Stede, er ingenlunde opgivet. Men for Øjeblikket ser Verden jo anderledes ud. Det erkender vi, og det har vi sagt over for vore Vælgere og over for Befolkningen. Den stærkt stigende Tilgang til vort Parti og, frem for alt, den stigende Tilslutning til Regeringen ved Valgene turde være et tydeligt Vidnesbyrd om, at Befolkningen ingenlunde føler sig ført bag Lyset af os.

Jeg anbefaler at stemme for de af Fler-tallet stillede Ændringsforslag og imod de af Mindretallet stillede.

Brorsen: En Sag maa jo ses i Sammenhæng; det gælder ikke mindst de større Spørgsmaal, vi behandler her i Rigsdagen, og det er naturligvis af den Grund, at vi i vor Betænkning gaar lidt tilbage i Tiden. Vi har — og det gælder ikke mindst for mit eget Vedkommende, idet jeg jo har siddet ikke saa faa Aar her i Rigsdagen — gentagende ført Forhandlinger om Forsvarsforslag. Jeg er kommet til det Resultat — som naturligvis andre med mig —, at dette Spørgsmaal i Fortiden har ligget ganske særlig vanskeligt. Men der skulde jo denne Gang paa Grund af den Indstilling, som vi nu har set i Form af de Forslag, der er kommet fra Regeringens Side, have været Mulighed for større Samling, fordi vi nu alle — jeg tænker her paa de store Partier — har, hvad jeg vil kalde en positiv Indstilling over for Forsvarsspørgsmaalet. Men noget saadant er altsaa ikke blevet Tilfældet. Den store Samling er udeblevet.

Vi fra Venstres Side har, naar vi i sin Tid, da vi havde Regeringsmagten, fremsatte militære Forslag, selvfølgelig ogsaa den ene Gang efter den anden udtalt Ønsket om at faa dette Spørgsmaal løftet op over det rent partipolitiske, saaledes at det blev en Sag, som vi i højere Grad kunde samles om. Men dette viste sig at være umuligt paa Grund af den Holdning, de daværende Oppositionspartier, de nuværende Regeringspartier, indtog.

Jeg kan ikke lade være med at nævne dette som Indledning, fordi man, naar man ser tilbage paa Sagens Historie i dette Aarhundrede, ikke kan komme bort fra, at den foreliggende Sag af de nuværende Regeringspartier er misbrugt paa en skammelig Maade. Naar vi tænker tilbage paa Fortiden, synes jeg, der er noget karakteristisk, som der særlig bør gøres opmærksom paa, nemlig dette, at man den ene Gang efter den anden har søgt at latterliggøre os, naar vi fremhævede Betydningen af at have et Neutralitetsværn, der forsvarsmæssigt set dog var af *noget* Betydning. Den ene Gang efter den anden har dette været Tilfældet.

Der bliver saa ofte talt her i Rigsdagen om Ansvar. Man tager sit Ansvar, siger man saa tit fra Regeringsbænken — og naturligvis ogsaa fra Oppositionens Side. Ja, man tog vel ogsaa Ansvaret i 1909—10, da man haanede vore Førere, fordi de manede til, at vi fik vort Neutralitetsværn i Orden. Den nuværende Landstingsformand, den nuværende Udenrigsminister, og der kunde nævnes mange andre Navne — hvad var det, de foretog sig netop paa det Tidspunkt, da vore Førere udtalte, at saa vidt de kunde skønne, var det paa høje Tid, at vi — deromkring ved 1910 — fik vort Forsvar i Orden? Jo, vore Førere blev haanet og nærmest latterliggjort som naive Personer, der kunde finde paa at fremsætte sligt. Saa vidt de kunde se — de andre, som jeg altsaa har nævnt, de, der nu sidder paa Regeringsbænken —, saa vidt de kunde se, var der ikke det fjerneste, der tydede paa, at vi kom ind i en Verdenskrig inden ret længe.

Nej, det hele skal ses i Sammenhæng, og det har sin Betydning, at vi kaster et Strejfllys tilbage over Historien og ser, hvorledes Udviklingen har været netop her paa det Omraade, hvor det jo gælder en meget vigtig Sag. Naar man har talt om dette Ansvar, saa ved jeg ikke af, at man har gjort Afbigt over for dem, som tidligst følte det, jeg har ikke set, at det er sket, og jeg synes egentlig, det kunde have sin Betydning